

2019 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Γ' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Σάββατο 20 Απριλίου 2019 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. A) Μήπως ήρθα / έχω έρθει σε εχθρό και είμαι αιχμάλωτη στο στρατόπεδό σου; Σε τέτοιο σημείο με κατάντησε η μακροζωία και τα έρμα γηρατειά (μου), ώστε να σε δω πρώτα εξόριστο και ύστερα εχθρό; Πώς μπόρεσες να ερημώσεις αυτή τη χώρα, που σε γέννησε και σε ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή τη στιγμή που πατούσες τα σύνορα της πατρίδας (σου); Παρόλο που είχες φτάσει με τόσο εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, σαν είδες τη Ρώμη, δεν πέρασε αυτή η ιδέα από το μυαλό σου: «Μέσα σ' εκείνα εκεί τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι πατρικοί θεοί μου, η μάνα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»;

B) Η Καικίλια, η σύζυγος του Μέτελλου, ενώ, σύμφωνα με τα πατροπαράδοτα ήθη, γαμήλιο οιωνό επεδίωκε για την κόρη της αδελφής (της), η ίδια δημιούργησε τον οιωνό. Μια νύχτα, δηλαδή, σε κάποιο μικρό ιερό καθόταν μαζί με την κόρη της αδελφής (της) και περίμενε, μέχρι ν' ακουστεί κάποια φωγή, που ν' ανταποκρίνεται στον σκοπό (τους). Τελικά, η κοπέλα, κουρασμένη απ' την μεγάλη διάρκεια της ορθοστασίας / πολλή ορθοστασία, ζήτησε απ' τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της). Τότε η Καικίλια είπε στην κοπέλα: «Εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Αυτόν τον λόγο λίγο αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε.

B1. *infelici senecta, minacium animorum, minaces animos, omina nuptialia, sacellorum quorundam, sacellis quibusdam, aliquam vocem, mearum sedum.*

[16 ΤΥΠΟΙ X 0, 25 = 4 ΜΟΝΑΔΕΣ]

B2α. **castrum - castra** (ενικός: φρούριο / πληθυντικός: στρατόπεδο).

finis - fines (ενικός: τέλος / πληθυντικός: όρια, σύνορα).

mos - mores (ενικός: συνήθεια, έθιμο / πληθυντικός: ήθη, θεσμοί).

locus - loci (ενικός: τόπος / πληθυντικός: χωρία βιβλίων).

[16 ΣΤΟΙΧΕΙΑ X 0,25 = 4 ΜΟΝΑΔΕΣ]

B2β. **senectae, irae, Romae, moenium, penatium, liberorum.**

[6 ΤΥΠΟΙ X 0,5 = 3 ΜΟΝΑΔΕΣ]

B2γ. **haec, has, illud, ipsae.**

[4 ΤΥΠΟΙ X 0,5 = 2 ΜΟΝΑΔΕΣ]

B2δ. **captiva** (δεν σχηματίζει παραθετικά)

longa, longior, longissima

infelix, infelicio, infelicissima

infesto, infestio, infestissimo

minaci, minacio, minacissimo

[8 ΜΑΥΡΙΣΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ X 0,5 = 4 ΜΟΝΑΔΕΣ]

[ΤΟ ΟΤΙ ΤΟ CAPTIVA ΔΕΝ ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ = 1 ΜΟΝΑΔΑ]

B3α. **venturam fuisse, veniendam fuisse, trahatur, traheretur, gigneret, genuisset, alituram esse / alituram esse, alentur, aluntor, ingredieris / ingredere, ingredieris / ingrediere, cadendo, casu, fit, fiebat, fiet, facta erit, faciendae, persedete, persedetote, stesisse.**

[24 ΤΥΠΟΙ X 0,25 = 6 ΜΟΝΑΔΕΣ]

B3β. «**tu libenter tua sede cedis**»

«**ille / illa libenter sua sede cedit**»

«**nos libenter nostra sede cedimus**»

«**vos libenter vestra sede ceditis**»

«**illi / illae libenter sua sede cedunt**»

[5 ΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ X 0,4 = 2 ΜΟΝΑΔΕΣ]

[10 ΑΝΤΩΝΥΜΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ X 0,4 = 4 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Γ1α. dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο **dum**. Εκφέρεται με Οριστική, γιατί η πράξη ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με Οριστική Ενεστώτα (**petit**) και δηλώνει το Σύγχρονο και, ειδικότερα, μια συνεχιζόμενη πράξη στη διάρκεια της οποίας συμβαίνει μια άλλη πράξη, αυτή της κύριας πρότασης. Στην περίπτωση αυτή έχουμε εισαγωγή μόνο με το **dum** και εκφορά πάντα με Οριστική Ενεστώτα, ανεξάρτητα από τον χρόνο της κύριας πρότασης, που, για τις διηγήσεις του παρελθόντος, είναι η Οριστική Παρακειμένου (όπως εδώ) ή η Οριστική Ιστορικού Ενεστώτα (λατινισμός). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα εξάρτησης **fecit**.

[4 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit?: Κύρια πρόταση - ευθεία ερώτηση (ρητορική ερώτηση). Δεν εισάγεται με κάποιο μόριο, για να δοθεί έμφαση. Πρόκειται για ευθεία ερώτηση ολικής άγνοιας μονομελή. Εκφέρεται με Οριστική, γιατί δηλώνει πραγματική απορία. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με Οριστική Παρακειμένου (**cecidit**), γιατί δηλώνει πραγματική απορία στο παρελθόν.

[3 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Γ1β. dum (Caecilia) aliquam vocem congruentem proposito audiret.

[5 ΤΥΠΟΙ X 1 = 5 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Γ1γ. Quod / quia / quoniam ad hostem venissem, captiva in castris tuis fui.

[3 ΜΟΝΑΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ
ΚΑΙ 2 ΜΟΝΑΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΕΘΗΚΑΝ]

Γ2α. viventem.

[1 ΜΟΝΑΔΑ]

Γ2β. quae congruebat.

[2 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Γ2γ. **ut sibi paulisper loco cederet:** Είναι δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, η ισοδύναμη σύνταξη είναι το τελικό απαρέμφατο **cedere**. Η περίοδος με μετατροπή του ρήματος εξάρτησης στον Ενεστώτα θα γίνει ως εξής: **Tandem puella, longa mora standi fessa, rogat materteram, ut sibi paulisper loco cedat.**

[ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ = 1 ΜΟΝΑΔΑ]

[ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ = 1 ΜΟΝΑΔΑ]

[ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΣΥΝΤΑΞΗ = 2 ΜΟΝΑΔΕΣ]

[ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ = 2 ΜΟΝΑΔΕΣ]

Γ2δ. **ut aliqua vox congruens proposito audiretur, auditum aliquam vocem congruentem proposito.**

[ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΤΕΛΙΚΗ = 1 ΜΟΝΑΔΑ]

[ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΚΟΠΟΥ = 3 ΜΟΝΑΔΕΣ]